

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

21 11 20 18 р.

м. Київ

№ 1880

Про затвердження стандарту професійної
(професійно-технічної) освіти
з робітничої професії «Дверевий»

Відповідно до законів України «Про освіту», «Про професійно-технічну освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 17.08.2002 № 1135 «Про затвердження Державного стандарту професійно-технічної освіти», розпорядження Кабінету Міністрів України від 28.03.2018 № 244-р «Про затвердження плану пріоритетних дій Уряду на 2018 рік» та наказу Міністерства освіти і науки України від 30.06.2017 № 946 «Про розроблення Державних стандартів професійно-технічної освіти на основі компетентнісного підходу»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити стандарт професійної (професійно-технічної) освіти з професії «Дверевий» (код 8159), що додається.
2. Установити, що стандарт, зазначений у пункті 1 цього наказу, упроваджується в освітній процес з 01 січня 2019 року.
3. Департаменту професійної освіти Міністерства освіти і науки України (Кучинський М. С.), ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» (Спірін О. М.) надавати закладам професійної (професійно-технічної) освіти методично-консультативну допомогу з питань упровадження стандарту, зазначеного у пункті 1 цього наказу.
4. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства освіти і науки України від 25.12.2015 № 1355 «Про затвердження державного стандарту професійно-технічної освіти з професії «Дверевий».
5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Хобзея П. К.

Міністр

Л. М. Гриневич

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство соціальної політики України**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки України
від «21» 11 2018 р. № 1280

***Стандарт професійної
(професійно-технічної) освіти***

СП(ПТ)О 8159.С.1910 - 2018
(позначення стандарту)

Професія: Деревий

Код: 8159

Кваліфікація: деревий 3(2-3)-го розряду;
деревий - 4-го розряду;
деревий - 5-го розряду;
деревий - 6-го розряду

***Видання офіційне
Київ - 2018***

Інформація про робочу групу

Розробники

Савенко Є. І. – провідний менеджер з професійного навчання департаменту з навчання та розвитку дирекції з персоналу ТОВ «МЕТІНВЕСТ ХОЛДІНГ».

Багмут О. М. – завідувач сектору наукового та навчально-методичного забезпечення модернізації змісту професійної освіти ІМЗО МОН України.

Бехтер А. А. – начальник ВТВ ПРАТ "ЗАПОРІЖКОКС".

Борщик І. М. – начальник ВК і РП ПАТ "ЗАПОРІЖКОКС".

Віниченко Г. В. – провідний інженер з підготовки кадрів ВК і РП ПАТ "ЗАПОРІЖКОКС".

Гражданкін О. В. – майстер виробничої дільниці коксового цеху ПАТ "ЗАПОРІЖКОКС".

Наукові консультанти

Мосейко Ю. В. – доцент, к.п.н, заступник декану металургійного факультету, ЗДІА, м.Запоріжжя.

Паржницький В. В. – начальник відділу наукового та навчально-методичного забезпечення змісту професійної освіти ІМЗО МОН України, канд. пед. наук.

Рецензент

Ткалич Г. М. – заступник начальника ВТВ з виробництва та технології ПРАТ "ЗАПОРІЖКОКС".

Літературний та технічний редактор

Каплій І. О. – начальник бюро з навчання і розвитку персоналу ВК і РП ПРАТ "ЗАПОРІЖКОКС".

Кайтановська О. М. – науковий співробітник відділу наукового та навчально-методичного забезпечення змісту професійної освіти ІМЗО МОН України

Керівники робочої групи

Кучинський М. С. – директор департаменту професійної освіти Міністерства освіти і науки України.

Мірошніченко К. Б. – заступник директора – начальник відділу змісту та організації навчального процесу департаменту професійної освіти Міністерства освіти і науки України.

Педь М.Г. – директор з персоналу та соціальних питань ПРАТ «ЗАПОРІЖКОКС».

Загальні положення

Стандарт професійної (професійно-технічної) освіти (далі – СП(ПТ)О) з професії 8159 Дверевий розроблено відповідно до Конституції України, законів України «Про освіту», «Про професійно-технічну освіту», «Про професійний розвиток працівників», «Про зайнятість населення», «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності», постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 1077 «Про затвердження Плану заходів із впровадження Національної рамки кваліфікацій на 2016-2020 роки», розпорядження Кабінету Міністрів України від 03.04.2017 № 275-р «Про затвердження середньострокового плану пріоритетних дій Уряду до 2020», Випуску 19 «Коксохімічне виробництво» довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників, затвердженого наказом Міністерства промислової політики України від 18.01.2002 р. № 28; досягнень науки і техніки, впровадження сучасних технологічних процесів, передових методів праці, врахування особливостей галузі; потреб роботодавців, та інших нормативно-правових документів є обов'язковим для виконання всіма закладами професійної (професійно-технічної) освіти, підприємствами, установами та організаціями, незалежно від їх підпорядкування та форми власності, що здійснюють (або забезпечують) підготовку (підвищення професійної кваліфікації, перепідготовку) кваліфікованих робітників.

Стандарт професійної (професійно-технічної) освіти містить:

- титульну сторінку;
- інформацію про робочу групу з розроблення СП(ПТ)О О;
- загальні вимоги щодо реалізації СП(ПТ)О;
- загальнопрофесійний навчальний блок;
- перелік навчальних модулів та професійних компетентностей;
- перелік ключових компетентностей;
- умовні позначення, що використовуються у СП(ПТ)О;
- сферу професійної діяльності випускника;
- специфічні вимоги до робітника з конкретної професії;
- вимоги до кожної професійної кваліфікації.

Загальні вимоги щодо реалізації СП(ПТ)О

Підготовка кваліфікованих робітників за професією Дверевий включає первинну професійну підготовку, перепідготовку та підвищення професійної кваліфікації. Підготовка за кожною професійною кваліфікацією ґрунтується на компетентнісному підході та структурується за модульним принципом. Навчальний модуль – логічно завершена складова СП(ПТ)О, що формується на основі кваліфікаційної характеристики (далі – КХ) та/або, за наявності, професійного стандарту (далі – ПС), потреб роботодавців галузі, сучасних технологій та новітніх матеріалів.

Структура навчального модуля включає перелік компетентностей та їх зміст. Засвоєння навчального модуля може підтверджуватися відповідним

документом (сертифікат/посвідчення/свідоцтво), що видається навчальним закладом.

СП(ПТ)О визначає три групи компетентностей: загальнопрофесійні, ключові та професійні. Компетентність/компетентності – здатність особи до виконання певного виду діяльності, що виражається через знання, уміння, морально-етичні цінності та інші особистісні якості.

Загальнопрофесійні компетентності – знання та уміння, що є загальними (спільними) для професії. Якщо навчання здійснюється безперервно на декілька професійних кваліфікацій, то загальнопрофесійні компетентності набуваються один раз – перед оволодінням навчальним матеріалом початкової професійної кваліфікації.

Ключові компетентності – загальні здібності й уміння (психологічні, когнітивні, соціально-особистісні, інформаційні, комунікативні), що дають змогу особі розуміти ситуацію, досягати успіху в особистісному і професійному житті, набувати соціальної самостійності та забезпечують ефективну професійну й міжособистісну взаємодію (набуваються впродовж всього терміну навчання поза робочим навчальним планом).

Професійні компетентності – знання та уміння особи, які дають їй змогу виконувати трудові функції, швидко адаптуватися до змін у професійній діяльності та є складовими відповідної професійної кваліфікації.

У закладах професійної (професійно-технічної) освіти тривалість первинної професійної підготовки встановлюється відповідно до професійної кваліфікації, яку набуває здобувач освіти, що визначається робочим навчальним планом.

При організації підвищення професійної кваліфікації, перепідготовки або професійної підготовки на виробництві строк професійного навчання визначається за результатами вхідного контролю. Вхідний контроль знань, умінь та навичок здійснюється відповідно до законодавства.

Навчальний час здобувача освіти визначається обліковими одиницями часу, передбаченого для виконання навчальних програм закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Обліковими одиницями навчального часу є:

академічна година тривалістю 45 хвилин;

урок виробничого навчання, тривалість якого не перевищує 6 академічних годин;

навчальний день, тривалість якого не перевищує 8 академічних годин;

навчальний тиждень, тривалість якого не перевищує 36 академічних годин.

Навчальний (робочий) час здобувача освіти в період проходження виробничої практики встановлюється залежно від режиму роботи підприємства, установи, організації відповідно до законодавства.

Професійно-практична підготовка здійснюється в навчальних майстернях, лабораторіях, на навчальних полігонах, навчально-виробничих дільницях та безпосередньо на робочих місцях підприємств.

Вимоги до кожної професійної кваліфікації включають:
кваліфікаційну характеристику;
вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівня, професійної кваліфікації осіб;
типову навчальну програму;
типовий навчальний план;
перелік основних засобів навчання.

Типова програма підготовки кваліфікованих робітників для кожної професійної кваліфікації визначає перелік навчальних модулів, перелік та зміст професійних компетентностей.

Типовий навчальний план підготовки кваліфікованих робітників для кожної професійної кваліфікації включає розподіл навчального навантаження між загальнопрофесійною, професійно-теоретичною та професійно-практичною підготовкою; консультації; кваліфікаційну атестацію. У типовому навчальному плані визначено загальну кількість годин для оволодіння професійною кваліфікацією та розподіл годин між навчальними модулями.

Робочі навчальні плани та програми для підготовки кваліфікованих робітників розробляються закладами професійної (професійно-технічної) освіти за погодженням з роботодавцями та органами управління освітою на основі типових навчальних планів та типових навчальних програм.

Робочі навчальні плани підготовки кваліфікованих робітників визначають графік навчального процесу, навчальні предмети, їх погодинний розподіл та співвідношення між загальнопрофесійною, професійно-теоретичною та професійно-практичною підготовкою.

Робочі навчальні програми для підготовки кваліфікованих робітників визначають зміст навчальних предметів відповідно до компетентностей та тематичний погодинний розподіл відповідно до робочих навчальних планів.

Перелік основних засобів навчання за кожною професійною кваліфікацією розроблено відповідно до потреб роботодавців, сучасних технологій та матеріалів.

За результатами здобуття кожної професійної кваліфікації проводиться державна або проміжна (поетапна) кваліфікаційна атестація, що передбачає оцінювання набутих компетентностей здобувача освіти й визначається параметрами: «знає – не знає»; «уміє – не вміє». Поточне оцінювання проводиться відповідно до чинної нормативно-правової бази.

Заклади професійної (професійно-технічної) освіти, органи управління освітою, засновники організують та здійснюють поточний, тематичний, проміжний і вихідний контроль знань, умінь та навичок здобувачів освіти, їх кваліфікаційну атестацію. Представники роботодавців, їх організацій та об'єднань долучаються до тематичного, вихідного контролю знань, умінь та навичок здобувачів освіти та безпосередньо приймають участь у кваліфікаційній атестації.

Після завершення навчання кожен здобувач освіти повинен уміти самостійно виконувати всі роботи, передбачені кваліфікаційною

характеристикою, технологічними умовами й нормами, встановленими в галузі.

Навчання з охорони праці проводиться відповідно до вимог чинного законодавства Про охорону праці. При складанні робочих навчальних планів та програм необхідно врахувати, що для початкового навчання (професійної підготовки) на теоретичну частину предмета «охорона праці», що входить до загальнопрофесійного блоку, потрібно виділити не менше 30 годин навчального часу, а при підвищенні професійної кваліфікації та перепідготовці – не менше 15 годин навчального часу (п.2.3. Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26.01.2005 № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за № 231/10511 (із змінами).

Вивчення специфічних професійних питань з охорони праці необхідно здійснювати в курсах спеціальних та загальнотехнічних дисциплін – з метою поєднання технологічної підготовки з підготовкою з охорони праці, а робочі навчальні програми цих навчальних предметів повинні включати відповідні питання безпеки праці.

До самостійного виконання робіт здобувачі освіти допускаються лише після навчання й перевірки знань з охорони праці.

Кваліфікаційна пробна робота проводиться за рахунок часу, відведеного на виробничу практику. Перелік кваліфікаційних пробних робіт розробляється закладами професійної (професійно-технічної) освіти, підприємствами, установами та організаціями відповідно до вимог кваліфікаційних характеристик, потреб роботодавців, сучасних технологій та новітніх матеріалів.

Критерії кваліфікаційної атестації випускників розробляються навчальним закладом спільно з роботодавцями і ґрунтуються на компетентнісному підході відповідно до вимог кваліфікаційної характеристики, потреб роботодавців, сучасних технологій та новітніх матеріалів і погоджуються з регіональними органами освіти.

Здобувачу освіти, який опанував освітню програму й успішно пройшов кваліфікаційну атестацію за однією професійною кваліфікацією, присвоюється освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» з набутої професії та видається свідоцтво державного зразка про присвоєння (підвищення) професійної кваліфікації.

Здобувачу освіти, який опанував освітню програму й успішно пройшов кваліфікаційну атестацію за двома і більше професійними кваліфікаціями, присвоюється освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» з набутої професії та видається диплом державного зразка.

Здобувачу освіти, який достроково припинив навчання в закладі професійної (професійно-технічної) освіти, присвоюється відповідна професійна кваліфікація за результатами попередньої кваліфікаційної атестації та видається свідоцтво державного зразка про присвоєння (підвищення) професійної кваліфікації.

Умовні позначення, що використовуються в цьому СП(ПТ)О:

ЗПК – загальнопрофесійна компетентність;

КК – ключова компетентність;

ПК – професійна компетентність;

ДВР – дверевий - 2-3-го розряду;

ДВР – дверевий - 4-го розряду;

ДВР - дверевий - 5-го розряду;

ДВР - дверевий - 6-го розряду

Сфера професійної діяльності

КВЕД ДК 009:2010. Переробна промисловість. Виробництво коксу та коксопродуктів.

**Загальнопрофесійний блок
та зміст загальнопрофесійних компетентностей**

Позначення	Загальнопрофесійні компетентності	Зміст загальнопрофесійних компетентностей
ЗПК.1	Оволодіння основами трудового законодавства в професійній діяльності	Знати: основні трудові права та обов'язки працівників; положення, зміст, форми та строки укладання трудового договору; соціальні гарантії та соціальний захист чинні на підприємстві
ЗПК.2	Оволодіння основами ринкової економіки й підприємництва та дотримання основних вимог енергоменеджменту	Знати: основи ринкової економіки та підприємництва; основи енергоменеджменту Уміти: раціонально використовувати енергоресурси та матеріали в професійній діяльності
ЗПК.3	Оволодіння основами матеріалознавства	Знати: Ущільнювальні матеріали: будову, структуру, властивості матеріалів, залежність будови і властивості від методів виробництва та обробки матеріалів, а також їх зміну під впливом зовнішніх чинників: силових, термічних, радіаційних та ін. Уміти: застосовувати ефективні технологічні методи обробки металів
ЗПК.4	Оволодіння основами креслення	Знати: способи графічного зображення деталей: малюнок, ескіз і креслення; геометричні побудови в кресленні, види проєкцій; поняття про перерізи та розрізи, їх види, позначення; складальне креслення, його призначення Уміти: володіти способами графічного зображення деталей: малюнком, ескізом і кресленням; володіти прийомами геометричних побудов у кресленні і під час розмічання; читати зображення деталей, його послідовність
ЗПК.5	Оволодіння основами слюсарної операції при	Знати призначення, застосування, методи виконання основних слюсарних робіт;

	проведенні ремонту	ознаки браку, методи запобігання браку, шляхи його усунення Уміти: користуватися інструментами та пристроями; виконувати основні слюсарні операції
ЗПК.6	Оволодіння основами електротехніки з основами промислової електроніки	Знати: основні поняття про електричне коло, електричні кола постійного струму, магнітного кола, електричні кола змінного струму; основні поняття про електротехнічні перетворювачі; призначення і класифікацію електронних приладів і пристроїв; види і методи електричних вимірювань; призначення, будову і принцип дії трансформаторів, їх основні параметри; будову і принцип дії машин змінного струму. Уміти: схематично зображати електричне коло
ЗПК.7	Знання та виконання вимог охорони праці та пожежної безпеки, виробничої санітарії	Знати: вимоги нормативних актів про охорону праці, з пожежної безпеки, виробничої санітарії і навколишнього середовища; вимоги інструкцій підприємства з охорони праці та пожежної безпеки; правила безпечного поводження з устаткуванням, машинами, механізмами; вимоги до організації робочого місця; основні небезпечні та шкідливі виробничі фактори на робочому місці; вимоги до засобів колективного та індивідуального захисту; основні шкідливі речовини, їх вплив на організм людини Уміти: виконувати вимоги інструкцій по професії та видах робіт; виконувати вимоги трудової дисципліни та регламенту виконання робіт; діяти в аварійних ситуаціях відповідно до «Плану ліквідації аварій»; визначати необхідні засоби індивідуального та колективного захисту, їх справність; користуватися засобами колективного та індивідуального захисту; застосовувати первинні засоби пожежогасіння; попереджати дії, що можуть призвести до нещасного випадку, пожеги, аварії; визначати характер ушкоджень та ступінь загрози життю і здоров'ю потерпілих при нещасних випадках. надавати першу долікарську допомогу потерпілим при різних видах травм (при ураженні електричним струмом, пораненнях, вивихах, переломах, кровотечах, опіках і т.д.); транспортувати постраждалих до місця надання першої медичної допомоги
ЗПК.8	Оволодіння основами	Знати: правила та норми екологічної безпеки Уміти: визначати за характерними відзнаками ознаки

	екологічної безпеки	отруєння токсичними речовинами, надавати первинну долікарську допомогу; ліквідувати горіння та газування дверей
ЗПК .9	Уміння виконувати обов'язкові дії при ліквідації аварій та їхніх наслідків та при наданні першої долікарської допомоги потерпілим у разі нещасних випадків	Знати: позиції плану ліквідації аварій та їх наслідків; план евакуації та правила поведінки при надзвичайних або аварійних ситуаціях; правила та засоби надання долікарської (першої) допомоги потерпілим у разі нещасних випадків Уміти: ліквідувати аварії та їхні наслідки; надати першу (долікарську) допомогу потерпілим у разі нещасних випадків під час аварій; використовувати, в разі необхідності, засоби попередження і усунення природних і непередбачених виробничих негативних явищ (пожежі, аварії, повені тощо)
ЗПК.1 0	Засвоєння та володіння основами роботи на персональному комп'ютері	Знати: основи роботи на персональному комп'ютері; вимоги до влаштування робочого місця та правила безпеки роботи на персональному комп'ютері Уміти: працювати на персональному комп'ютері в обсязі, достатньому для проходження тестування, анкетування
Код	Професійна компетентність	Найменування навчального модуля та компетентності

**Перелік навчальних модулів та професійних компетентностей
(ДВР– дверевий – 3(2-3)-го, 4-го, 5-го, 6-го розрядів)**

ДВР – 3(2-3).1	Початок та завершення робіт	
	ДВР – 3.1.1.	Приймати та здавати зміну
	ДВР – 3.1.2.	Підготовлювати робоче місце до початку роботи, виконувати дії із завершення роботи
ДВР – 3(2-3).2.	Виконання робіт з очистки коксових дверей та рам	
	ДВР – 3.2.1.	Здійснювати очистку коксових дверей та рам
ДВР – 3(2-3).3.	Виконання робіт з технічного обслуговування дверей	
	ДВР – 3.3.1.	Підтримувати двері у робочому стані
ДВР – 3(2-3).4.	Виконання робіт з усунення горіння та газування конструктивних елементів печей	
	3.4.1.	Усувати горіння та газування конструктивних елементів печей
ДВР – 4.1.	Виконання робіт зі зняття та постановки дверей	
	ДВР – 4.1.1.	Контролювати правильність установлення дверезнімального пристрою, дверей та механізму відгвинчування ригельних болтів
	ДВР – 4.1.2.	Стежити за процесом зняття, відводу та установки дверей камер коксування на коксових батареях і пекококсних установках
ДВР – 4.2.	Виконання робіт з прибирання площадки, що обслуговується	
	ДВР – 4.2.1.	Здійснювати прибирання площадки, що обслуговується

Перелік ключових компетентностей

Усвідомлення важливості свого трудового внеску в досягнення колективу.

Взаємодія з членами колективу в процесі роботи.

Оперативність в прийнятті правильних рішень у позаштатних ситуаціях під час роботи.

Знання професійної термінології.

Здатність діяти в нестандартних ситуаціях.

Здатність працювати в команді.

Дотримання професійної етики.

Здатність запобігати конфліктній ситуації.

Професійна кваліфікація: дверевий 3(2-3)-го розряду

1. Кваліфікаційна характеристика

2-й розряд

Завдання та обов'язки. Ущільнює двері коксових шамотних печей глиною. Завантажує глину в візок та транспортує її до печей. Очищає колони від глини. Обмазує та перемазує шви між дверима.

Повинен знати: основи технологічного процесу коксування в шамотних коксових печах; правила видавання коксу та ущільнення дверей; склад ущільнювальної маси.

Кваліфікаційні вимоги. Базова або загальна середня освіта. Одержання професії безпосередньо на виробництві. Без вимог до стажу роботи.

3-й розряд

Завдання та обов'язки. Керує дверезнімальною лебідкою та іншими механізмами знімання та установлення дверей на коксових шамотних печах. Очищує вушка та головки дверей від глини. Змащує механізми. Виявляє та усуває несправності в роботі устаткування, що обслуговується, бере участь у його ремонті.

Повинен знати: технологічний процес коксування в шамотних коксових печах; будову, принцип роботи коксових шамотних печей, лебідки; графік видавання коксу; слюсарну справу.

Кваліфікаційні вимоги. Повна або базова загальна середня освіта. Професійно-технічна освіта без вимог до стажу роботи або одержання професії безпосередньо на виробництві, підвищення кваліфікації і стаж роботи за професією Дверевий 2-го розряду не менше 1 року.

Приклади робіт

1. Підготовка робочого місця, інструменту та інші пристосувань до роботи.
2. Приготування глиняного розчину для ущільнення дверей.
3. Ущільнювання дверей шамотних коксових печей глиною.
4. Очищення колони, вушок та головки дверей від залишків смоляних відкладень.
5. Обдувка дверей.
6. Змазка дверей.
7. Заміна ригельних болтів, гайок.
8. Ущільнювання дверей матеріалами: глиною, мінеральною ватою, вугільною шихтою, азбестом ін.

2. Вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівнів, професійної кваліфікації осіб, які навчатимуться за професією Дверевий 3(2-3)-го розряду

2.1. При вступі на навчання

Повна або базова загальна середня освіта.

2.2. Після закінчення навчання або одержання професії безпосередньо на виробництві

Повна або базова загальна середня освіта, професійна (професійно-технічна) освіта або професійна підготовка на виробництві, освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією Дверевий 3-го розряду, без вимог до стажу роботи.

3. Типовий навчальний план підготовки кваліфікованих робітників

Професія: Дверевий

Кваліфікація: дверевий 3(2-3)-го розряду

Загальний фонд навчального часу – 391 годин

№ з/п	Напрямок підготовки	Кількість годин					
		Всього годин	ЗПБ	Модуль ДВР – 2-3.1	Модуль ДВР – 2-3.2	Модуль ДВР – 2-3.3	Модуль ДВР – 2-3.4
1	Загально-професійна підготовка (теоретична)	64	64				
2	Професійно-теоретична підготовка	42		6	10	10	16
3	Професійно-практична підготовка	266	48	26	48	72	72
4	Кваліфікаційна пробна робота	8					
5	Консультації	12					
6	Державна кваліфікаційна атестація (або поетапна атестація при продовженні навчання)	7					
7	Загальний обсяг навчального часу (без п. 4, 5)	379	112	32	58	82	88

Примітки

1. Кваліфікаційна пробна робота виконується за рахунок часу, відведеного на професійно-практичну підготовку.

2. Години, відведені на консультації, враховуються в загальному фонді навчального часу.

4. Типова програма з підготовки за професією Дверевий 3(2-3)-го розряду (Зміст професійних компетентностей)

Позначення	Професійні компетентності	Зміст професійних компетентностей
------------	---------------------------	-----------------------------------

ДВР – 3(2-3).1.1	Приймати та здавати зміну	<p>Знати: порядок прийому і здачі зміни; призначення та порядок ведення журналів: прийому і здачі зміни; будову, призначення, принципи роботи та правила експлуатації устаткування: двері камер коксування, дверезнімальна машина, коксовиштовхувач; скіповий підіймач; ознаки несправності та ненормального режиму роботи устаткування</p> <p>Уміти: користуватися нормативною документацією; безпечно виконувати роботи з прийому-передачі зміни; раціонально організувати обхід і огляд устаткування і пристосувань;</p> <p>вести записи журналів: прийому і здачі зміни; виконувати огляд устаткування при прийманні і здаванні зміни; визначати працездатність і стан електрообладнання, прийнятого по зміні</p>
ДВР – 3(2-3).1.2	Підготовлювати робоче місце до початку роботи, виконувати дії із завершення роботи	<p>Знати: порядок підготовки робочих місць; правила читання технічної документації; графік видачі коксу, серійність, оборот печей, період коксування, схему розташування устаткування, слюсарну справу</p> <p>Уміти: готувати робочий інструмент до роботи, перевіряти його справність, розкласти його у відповідності з робочою інструкцією, готувати матеріали для ущільнення дверей</p>
ДВР – 3(2-3).2.1	Здійснювати очистку коксових дверей та рам	<p>Знати: правила технічної експлуатації коксохімічних підприємств; виробничу інструкцію; будову дверей та рам машинної та коксової сторони, їх призначення, принцип роботи, умови експлуатації; механізми чистки дверей та рам, їх будову, принцип дії; призначення інструменту</p> <p>Уміти: очищати двері та рами від смоли, графіту; користуватися відповідним інструментом</p>
ДВР – 3(2-3).3.1	Підтримувати двері у робочому стані	<p>Знати: устрій обладнання, що обслуговується; пристосування й інструмент для проведення технічного обслуговування та ремонту обладнання; методи виявлення та способи усунення несправностей обладнання, що обслуговується; технологію проведення ремонту; правила підготовки устаткування до ремонту та приймання його в експлуатацію після ремонту</p> <p>Уміти: проводити огляд і технічне обслуговування обладнання; виявляти та усувати несправності в роботі обладнання; готувати обладнання до ремонту та приймати його після ремонту; користуватися інструментом та пристроями для виконання слюсарних робіт; змащувати ригельні болти; проводити обдування, очищення, змащування дверей; керувати дверезнімальною лебідкою та іншими механізмами знімання та установлення дверей на коксових шамотних печах</p>
ДВР – 3(2-3).4.1	Усувати горіння та газування конструктивних елементів	<p>Знати: технологічний процес коксування в камерах коксових батарей та на пекококсних установках; вплив герметизації камер коксування на якість та випуск продуктів; послідовність виконання дій під час усунення гасіння та газування; засоби герметизації дверей та лючків;</p>

	печей	будову та призначення технологічних трубопроводів на печах; призначення інструменту та матеріалів для ущільнення дверей Уміти: завантажувати глину в візок та транспортувати її до печей; ущільнювати двері за допомогою інструмента та матеріалів; обмазувати та перемазувати шви між дверима; підтягувати стопорні болти, замінювати косинці, кронштейни, болти та ригельні гайки; обтягувати двері камер коксування; виконувати дії з тушіння газу, що спалахнув ущільнювати двері та планірні лючки; усувати нещільність прилягання ножів до рам
--	-------	---

5. Перелік основних засобів навчання

№ з/п	Найменування	Кількість на групу 20 чол.	
		Для індивід. користування	Для груп. користування
1.	Обладнання		
1.1.	Двері коксових батарей	-	1
1.2.	Ущільнююча рамка дверей	-	1
1.3.	Газовідвідний канал	-	1
1.4.	Цеглеутримувач	-	1
1.5.	Футеровка	-	1
1.6.	Технологічні трубопроводи на печах	-	1
1.7.	Площадка, що обслуговується	-	1
1.8.	Колії коксових машин	-	1
1.9.	Ригелі, ригельні болти	-	1
1.10.	Гвинти	-	1
1.11.	Лебідка	-	1
1.12.	Механізми очищення дверей і рам	-	1
2.	Захисні засоби і пристосування		
2.1.	Захисні кожухи, огороження, поручні, поруччя	-	1
2.2.	Звукова та світлова сигналізація	-	1
2.3.	Система аспірації повітря	-	1
2.4.	Захисні заземлення електроустановок та устаткування	-	1
2.5.	Бірочна система	-	1
2.6.	Система застосування БМП	-	1
2.7.	Плакати і знаки безпеки (комплект)	-	1
2.8.	Засоби пожежогасіння	-	1

2.9.	Черевики шкіряні	20	-
2.10.	Каска захисна термостійка	20	-
2.11.	Костюм для захисту від підвищених температур, іскор і бризок розплавленого металу	20	-
2.12.	Костюм для захисту від знижених температур, іскор і бризок розплавленого металу	20	-
2.13.	Рукавиці від підвищених температур і розплавленого металу	20	-
2.14.	Рукавиці з полімерним покриттям, морозостійкі (категорія 2)	20	-
2.15.	Рукавиці спілкові комбіновані (категорія 1)	20	-
2.16.	Плащ для захисту від високого інфрачервоного випромінювання і підвищених температур з алюмінізованим покриттям	20	-
2.17.	Захисні окуляри відкриті	20	-
2.18.	Підшоломник зимовий	20	-
2.19.	Підшоломок літній термостійкий	20	-
2.20.	Проти шумні вкладиші	20	-
2.21.	Респіратор або напівмаска зі змінними фільтрами	20	-
2.22.	Футболка	20	-
2.23.	Щиток лицьовий	20	-
2.24.	Рукавиці сукняні	20	-
2.25.	Рукавиці брезентові	20	-
2.26.	Вачеги	20	-
2.27.	Баретки	20	-
2.28.	Білизна х/б натільна	20	-
2.29.	Костюм сукняний	20	-
2.30.	Білизна напівшерстяна	20	-
2.31.	Капелюх для металургів	20	-
2.32.	Термостійка захисна каска	20	-
2.33.	Мило лазневе	20	-
3.	Тренажери		
3.1.	Тренажер з надання першої долікарської допомоги	-	1
4.	Інструмент, прибори та засоби	-	

4.1.	Чисток	-	5
4.2.	Лопата	-	5
4.3.	Мітла	-	5
4.4.	Чеканка	-	5
4.5.	Щітка	-	5
4.6.	Наждачний верстат	-	1
4.7.	Комплект слюсарного інструменту	20	-
4.8.	Ущільнюючий матеріал: (мінеральна вата, глина і т.п.)	20	-
5.	Технічні засоби навчання		
5.1.	Мультимедійний проектор	-	1
5.2.	Екран	-	1
5.3.	Персональний комп'ютер	-	5
5.4.	Ноутбук	-	1
6.	Набір навчальних посібників	20	-
7.	Технологічні карти щодо видів робіт	20	-
8.	Плакати безпеки (комплект)	20	-

Професійна кваліфікація: дверевий 4-го розряду

1. Кваліфікаційна характеристика

4-й розряд

Завдання та обов'язки. Контролює правильність установлення дверезнімальної лебідки, дверей та механізму відгвинчування ригельних болтів. Стежить за відкриванням та закриванням дверей камер коксування на коксових батареях і пекококсових установках. Очищає двері та армуючі рами від смоли та графіту. Прибирає кінці. Ущільнює двері та планірні лючки. Усуває нещільність прилягання ножів до рам. Підтягує стопорні болти, замінює косинці, болти, кронштейни та ригельні гайки. Змащує ригельні болти. На шамотних печах - подає та установлює направляючі щити, готує двері для знімання, очищає двері та рами від глини та графіту. Закріплює установлені двері. Контролює спорожнення підпланірного бункера коксовиштовхувача. Прибирає площадку, що обслуговується. Виявляє та усуває несправності в роботі устаткування, що обслуговується, бере участь в його ремонті.

Повинен знати: технологічний процес коксування в камерах коксових батарей та на пекококсових установках; правила знімання та установлення дверей; способи ущільнення дверей та лючків; будову, принцип роботи та правила експлуатації коксових батарей і пекококсових установок; графік видавання коксу; слюсарну справу.

Кваліфікаційні вимоги. Повна або базова загальна середня освіта. Професійно-технічна освіта. Підвищення кваліфікації. Стаж роботи за професією Дверевий 3-го розряду не менше 1 року.

Приклади робіт

1. Відкривання та закривання дверей камер коксування на коксових батареях і пекококових установках.
2. Установлення дверезнімальної лебідки, дверей та механізму відгвинчування ригельних болтів.
3. Підготовка дверей для знімання.
4. Закріплення дверей.
5. Підтягування стопорних болтів та ригельних гайок.
6. Заміна косинців, болтів, кронштейнів.
7. Змащування ригельних болтів.
8. Прибирання просипу коксу (кінці) та залишків смоли з площадки, що обслуговується.
9. Тушіння дверей повітрям під тиском.
10. Усунення газування дверей.
11. Ущільнювання дверей матеріалами: мінеральною ватою, вугільною шихтою, азбестом ін.
12. Обдувка, очистка, змазка дверей.
13. Обтяжка дверей.
14. Чистка нижньої частини рами дверей, газовідвідних каналів, цеглеутримувача, футеровки від відкладень графіту та смоли.
15. Виведення ригелів із крюків.
16. Чистка робочого інструменту (щітки) на механізмі чистки рам ті дверей.
17. Чистка колій гасильного вагону, коксовиштовхувача, скіпової ями під час циклічної зупинки печі.

2. Вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівнів, професійної кваліфікації осіб, які навчатимуться за професією Дверевий 4-го розряду

2.1. При продовженні навчання

Повна або базова загальна середня освіта

2.2. При підвищенні кваліфікації

Освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією Дверевий 3-го розряду, стаж роботи за професією Дверевий 3-го розряду не менше 1 року.

2.3. Після закінчення навчання

Повна або базова загальна середня освіта, професійна (професійно-технічна) освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією Дверевий 4-го розряду.

3. Типовий навчальний план підготовки кваліфікованих робітників

Професія: Дверевий

Кваліфікація: дверевий 4-го розряду
Загальний фонд навчального часу – 187годин

№ з/п	Напря́м підготовки	Всього годин	Модуль ДВР – 4.1	Модуль ДВР – 4.2
1	Загально-професійна підготовка (теоретична)			
2	Професійно-теоретична підготовка	28	20	8
3	Професійно-практична підготовка	144	88	56
4	Кваліфікаційна пробна робота	8		
5	Консультації	8		
6	Державна кваліфікаційна атестація	7		
7	Загальний обсяг навчального часу (без п. 4, 5)	179	108	64

Примітки

1. Кваліфікаційна пробна робота виконується за рахунок часу, відведеного на професійно-практичну підготовку.

2. Години, відведені на консультації, враховуються в загальному фонді навчального часу.

3. При підвищенні кваліфікації та перепідготовці загальнопрофесійний блок вивчається в обсязі годин та компетентностей, визначених відповідно до результатів вхідного контролю, і додається до годин загального обсягу навчального часу та до годин загального фонду навчального часу (але не більше, ніж 112 годин).

4. Типова програма з підготовки за професією Дверевий 4-го розряду

Позначення	Професійні компетентності	Зміст професійних компетентностей
ДВР – 4.1.1.	Контролювати правильність установа́ння дверезнімальної лебідки, дверей та механізму відгвинчування ригельних болтів	Знати: правила технічної експлуатації коксохімічних підприємств; технологічний регламент заправки печей вугільною шихтою та видачі готового коксу; конструкцію коксових печей, камер коксування; правила знімання та установа́ння дверей; схеми сигналізації та блокування між коксовими машинами; будову ригелів, ригельних болтів, гвинтів; механізм кріплення дверей ригелями Уміти: контролювати правильність установа́ння дверей та механізму відгвинчування ригельних болтів; виконувати команди машиніста з виводу ригелів із крюків
ДВР – 4.1.2.	Стежити за відкриванням та закриванням дверей камер коксування на коксових батареях і пекококових установках	Знати: технологічний процес коксування в камерах коксових батарей та на пекококових установках; будову, принцип роботи та правила експлуатації коксових батарей і пекококових установок; графік видавання коксу Уміти: виконувати спостереження за відкриванням та закриванням дверей камер коксування на коксових батареях і пекококових установках; подавати команду «стій» машиністам коксових машин у випадку виявлення несправностей

ДВР – 4.2.1	Здійснювати прибирання площадки, що обслуговується	<p>Знати: виробничу інструкцію; будову дверей та рам машинної та коксової сторони, їх призначення, умови експлуатації, принципи роботи; конструкцію та принципи роботи механізмів для прибирання кінців коксу з площадки</p> <p>Уміти: закидати залишки коксу, просипи коксу (кінці) та залишки смоли до камери коксування; підмітати та зачищати від залишків смоли площадку, що обслуговується; користуватися відповідним інструментом</p>
----------------	--	--

1. Професійна кваліфікація: дверевий 5-го, 6-го розрядів

Присвоєння освітньо-кваліфікаційного рівня «кваліфікований робітник» з набутої професії 5-го розряду здійснюється після освоєння учнем (слухачем) усіх професійних компетентностей 4-го розряду у разі обслуговування механізмів з очищення дверей на коксових батареях з об'ємом камери до 40 куб.м та пекококсових установках з сумарним об'ємом камер до 300 куб.м.

Кваліфікаційні вимоги

Повна або базова загальна середня освіта. Професійно-технічна освіта. Підвищення кваліфікації. Стаж роботи за професією Дверевий 4-го розряду не менше 1 року.

Дверевий 6-го розряду

Присвоєння освітньо-кваліфікаційного рівня «кваліфікований робітник» з набутої професії 6-го розряду здійснюється після освоєння учнем (слухачем) усіх професійних компетентностей 4-го розряду у разі обслуговування механізмів з очищення дверей на коксових батареях з об'ємом камери понад 40 куб.м та пекококсових установках з сумарним об'ємом камер понад 300 куб.м.

Кваліфікаційні вимоги

Повна або базова загальна середня освіта. Професійно-технічна освіта. Підвищення кваліфікації. Стаж роботи за професією Дверевий 5-го розряду не менше 1 року

Перелік основних засобів навчання

№ з/п	Найменування	Кількість на групу 20 чол.	
		Для індивід. користування	Для груп. користування
1.	Обладнання		

1.1.	Двері коксових батарей	-	1
1.2.	Ущільнююча рамка дверей	-	1
1.3.	Газовідвідний канал	-	1
1.4.	Цеглеутримувач	-	1
1.5.	Футеровка	-	1
1.6.	Технологічні трубопроводи на печач	-	1
1.7.	Площадка, що обслуговується	-	1
1.8.	Колії коксових машин	-	1
1.9.	Ригелі, ригельні болти	-	1
1.10.	Гвинти	-	1
1.11.	Лебідка	-	1
1.12.	Механізми очищення дверей і рам	-	1
2.	Захисні засоби і пристосування		
2.1.	Захисні кожухи, огороження, поручні, поруччя	-	1
2.2.	Звукова та світлова сигналізація	-	1
2.3.	Система аспірації повітря	-	1
2.4.	Захисні заземлення електроустановок та устаткування	-	1
2.5.	Бірочна система	-	1
2.6.	Система застосування БМП	-	1
2.7.	Плакати і знаки безпеки (комплект)	-	1
2.8.	Засоби пожежогасіння	-	1
2.9.	Черевики шкіряні	20	-
2.10.	Каска захисна термостійка	20	-
2.11.	Костюм для захисту від підвищених температур, іскор і бризок розплавленого металу	20	-
2.12.	Костюм для захисту від знижених температур, іскор і бризок розплавленого металу	20	-
2.13.	Рукавиці від підвищених температур і розплавленого металу	20	-
2.14.	Рукавиці з полімерним покриттям, морозостійкі (категорія 2)	20	-
2.15.	Рукавиці спілкові комбіновані (категорія 1)	20	-
2.16.	Плащ для захисту від високого інфрачервоного випромінювання і підвищених температур з алюмінізованим покриттям	20	-
2.17.	Захисні окуляри відкриті	20	-
2.18.	Підшоломник зимовий	20	-
2.19.	Підшоломок літній термостійкий	20	-
2.20.	Проти шумні вкладиші	20	-
2.21.	Респіратор або напівмаска зі змінними фільтрами	20	-

2.22.	Футболка	20	-
2.23.	Щиток лицьовий	20	-
2.24.	Рукавиці сукняні	20	-
2.25.	Рукавиці брезентові	20	-
2.26.	Вачеги	20	-
2.27.	Баретки	20	-
2.28.	Білизна х/б натільна	20	-
2.29.	Костюм сукняний	20	-
2.30.	Білизна напівшерстяна	20	-
2.31.	Капелюх для металургів	20	-
2.32.	Термостійка захисна каска	20	-
2.33.	Мило лазневе	20	-
3.	Тренажери		
3.1.	Тренажер з надання першої долікарської допомоги	-	1
4.	Інструмент, прибори та засоби	-	
4.1.	Чисток	-	5
4.2.	Лопата	-	5
4.3.	Мітла	-	5
4.4.	Чеканка	-	5
4.5.	Щітка	-	5
4.6.	Наждачний верстат	-	1
4.7.	Комплект слюсарного інструменту	20	-
4.8.	Ущільнюючий матеріал: (мінеральна вата, глина і т.п.)	20	-
5.	Технічні засоби навчання		
5.1.	Мультимедійний проектор	-	1
5.2.	Екран	-	1
5.3.	Персональний комп'ютер	-	5
5.4.	Ноутбук	-	1
6.	Набір навчальних посібників	20	-
7.	Технологічні карти щодо видів робіт	20	-
8.	Плакати безпеки (комплект)	20	-

Зауваження та пропозиції щодо змісту стандарту надсилати за адресою:
03035, м. Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 36,
Інститут модернізації змісту освіти Міністерства освіти і науки України.
Відділ наукового та навчально-методичного забезпечення змісту професійної освіти
Телефон: (044)248-91-16